

PROCEDIMIENTO DE TRABAJO

OPERADOR DE CARRETA ELEVADORA

ÍNDICE

1. DESCRIPCIÓN DO POSTO
2. OBXECTIVO DO PROCEDEMENTO
3. RESPONSABLE DA SUA APLICACIÓN E SEGUIMENTO
4. REQUISITOS PARA O DESEMPEÑO DO POSTO
5. RISCOS LABORAIS ASOCIADOS Ó POSTO
6. NORMAS XERAIS
7. NORMAS ESPECÍFICAS DE PROCEDEMENTO
  - ✓ Normas antes de comezar o traballo
  - ✓ Operacións de amoreamento
  - ✓ Repostaxe: Motor eléctrico e de combustión
  - ✓ Normas ao finalizar o traballo
8. EQUIPOS DE PROTECCIÓN INDIVIDUAL PARA O DESEMPEÑO DA ACTIVIDADE
9. MARCO NORMATIVO

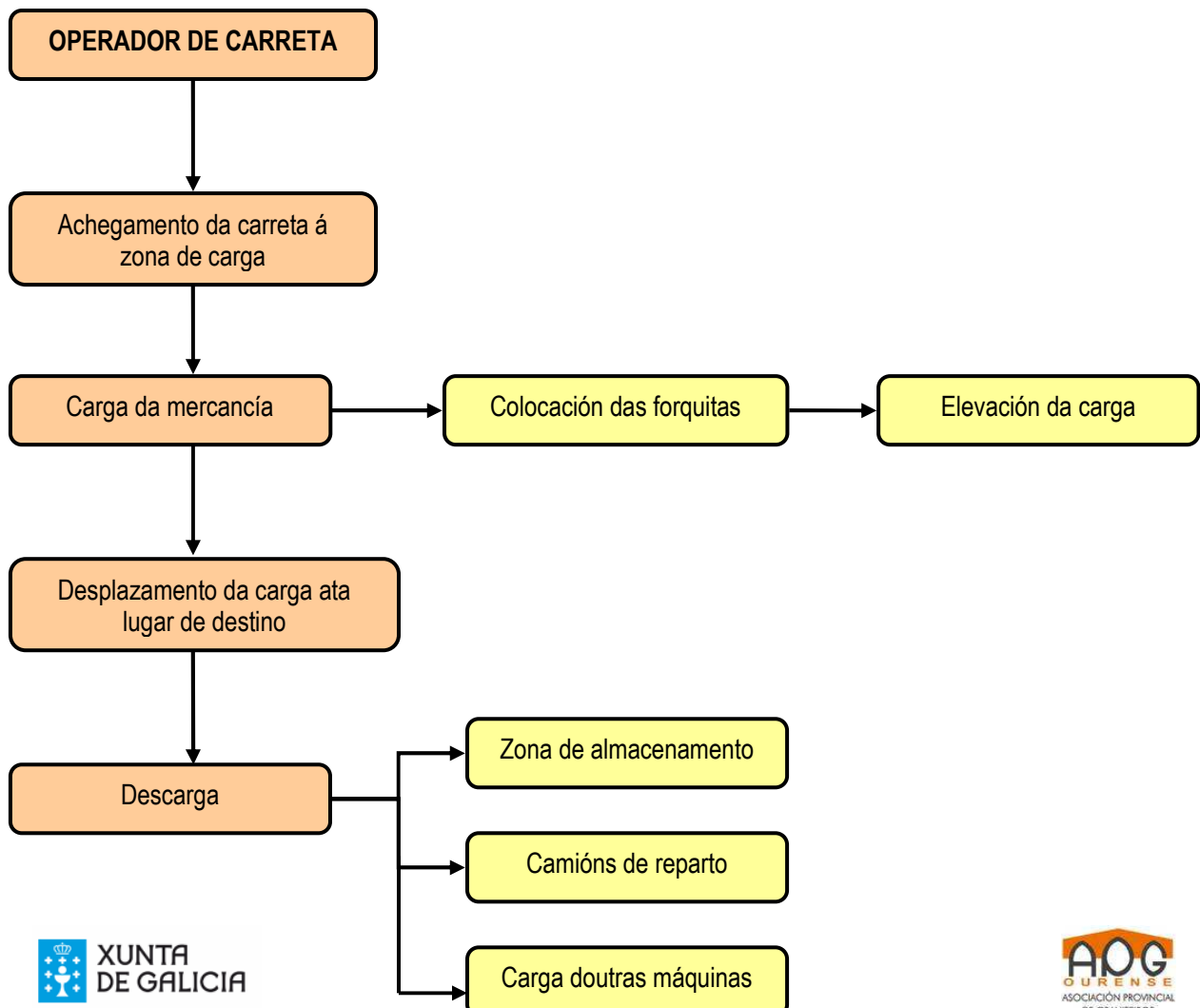
1. DESCRIPCIÓN DO POSTO

O operario que manexa a carreta elevadora é unha peza importante do proceso produtivo, xa que ten a misión de realizar a distribución e retirada das áreas de traballo de: bloques de pedra, pallets baleiros e cheos, pezas elaboradas e semielaboradas e contedores de residuos.

Ademais nalgúns casos realiza as tarefas de carga e descarga sobre camións de repartición e transporte a clientes finais.

As tarefas propias do manexo dunha carreta elevadora son:

- ✓ Achegamento do carretilleiro coa carreta ao posto de traballo
- ✓ Retirada da carga a trasladar,
- ✓ Colocación das forquitas
- ✓ Elevación da carga (15-20 cms),
- ✓ Arranque e desprazamento da carga ata lugar de destino.
- ✓ Descarga.

2. OBXECTIVO DO PROCEDEMENTO

- ✓ Establecer instrucións de traballo para que éstes se realicen de xeito correcto e seguro, co fin de manter controlados os riscos de incidentes e accidentes e así brindar a máxima protección ás persoas, equipos e materiais comprometidos durante a actividade de traballo.
- ✓ Establecer ás disposicións relativas á Prevención de Riscos Laborais co fin de dar cumprimento co establecido na mesma, e así reducir os riscos potenciais ós que se estará exposto durante a execución dos traballos

3. RESPONSABLE DA SUA APLICACIÓN E SEGUIMENTO

O principal responsable da aplicación e o seguimento do que se establece en este procedemento escrito, é o encargado da fábrica, o xerente, o Director Facultativo e o traballador que ocupe o posto de operador de carreta elevadora.

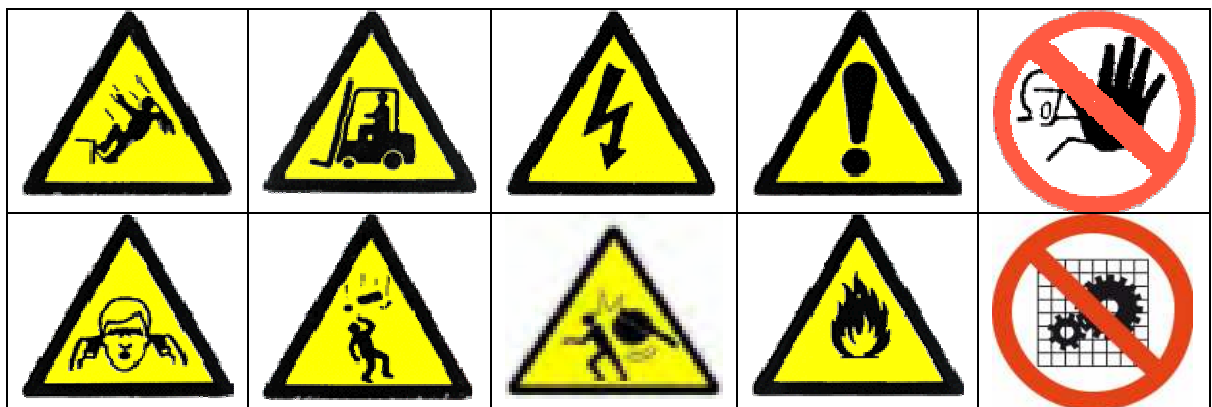
4. REQUISITOS PARA O DESEMPEÑO DO POSTO

- O condutor ha de contar polo menos 18 anos de idade, ter sido instruído axeitadamente no manexo desta clase de equipos e estar expresamente designado pola empresa.
- O condutor será consciente de que, á parte dos accidentes que el mesmo pode sufrir, o equipo manexado pode causar lesións a outros se non se observan escrupulosamente as regras de seguridade.
- As carretas automotoras son menos perigosas por si mesmas que polo uso que se fai delas. Na utilización desta clase de equipos danse perigos parecidos aos da circulación en xeral: choques, atropelos, xiros, atrapamientos, etc., polo que o condutor de carretas debe ter unhas aptitudes determinadas (ángulo de visión normal, capacidade rápida de reacción fronte a estímulos visuais, auditivos ou de movementos, etc.).
- O condutor deberá coñecer perfectamente as características, posibilidades, limitacións e manobrabilidade da súa carreta. Debe coñecer ademais as consignas de seguridade en vigor na súa empresa e sabelas aplicar con bo criterio.

- Se circulase por vía pública deberá cumprir os requisitos esixibles pola normativa xeral de circulación.
- Asimesmo, deberá posuir formación sobre os riscos laborais que implica o desenvolvemento de súa actividade laboral. A devandita formación deberá axustarse a correspondente ITC 02.1.02 “Formación preventiva para o desempeño do posto de traballo”.

5. RISCOS LABORAIS ASOCIADOS Ó POSTO

Caída de persoas a distinto nivel

- Caídas durante o acceso o baixada das carretas elevadoras.
- Caídas dende a carreta en marcha debido a:
  - o Unha conducción inadecuada, imprudencias,
  - o Uso non sistemático de cinto de seguridade, etc...

Caída de persoas ó mesmo nivel

- Este risco materialízase cando o traballador circula pól as instalacións durante a organización do seu traballo. Produciranse as caídas debido a:
  - o Existencia de todo tipo de cables, accesorios, tubos... que se instalen provisionalmente ou a calquer material sobrante.
  - o Existencia de chans en mal estado.

Pisada sobre obxectos

- Feridas producidas ao pisar obxectos punzantes ou cortantes por uso non sistemático de calzado de seguridade.

Golpes contra obxectos inmóviles

- Golpes contra estruturas ou almacenamentos derivados da falta de visibilidade polo transporte de cargas demasiado voluminosas, présa, etc...

Caída de obxectos desprendidos

- Posibles caídas ou golpes do material cargado por unha inadecuada colocación ou agarre deste, uso inadecuado da carreta, sobrecarga, etc....

Golpes o contactos con elementos móbiles

- Golpes contra partes móbiles da carreta elevadora por prisas, despistes,...

Atrapamentos por ou entre obxectos

- Atrapamentos producidos pola presenza fortuíta do traballador baixo o elemento elevador ou entre calquera outra das súas partes móbiles.

Atrapamentos por xiro de máquinas

- Xiros producidos pola posible condución das carretas elevadoras de forma brusca ou polo exceso de velocidade.

Exposición a produtos químicos por ingestión e inhalación

- Exposición a po ambiental que poden provocar enfermidades e molestias
- Inhalación de CO e CO2 por utilización em espazos cerrados

Exposición ao ruído

- Ruído desprendido póla existencia da maquinaria existente na zona de taller.
- Ruído desprendido da propia carreta elevadora por falta de mantemento da mesma ou uso de escape libre.

Risco postural

- Posturas forzadas ou esforzos excesivos.

- Inadecuada iluminación localizada.
- Inadecuado mantemento da propia carreta (posto de conducción mal regulado, asentos rotos...)

Atropelos ou golpes con vehículos

- Atropelo por outros vehículos que se desplazan próximos a zona de traballo.

Incendios / Explosións

- Posibles incendios ou explosións derivadas dunha repostaxe inadecuada, fallos no sistema de alimentación, surtidor, etc...

6. NORMAS XERAIS

Será imprescindible considerar as seguintes directrices no posto de traballo de operador de carreta elevadora:

- Manobrar soamente a carreta dende o asento do condutor.
- Mirar sempre na dirección da marcha, conservando sempre unha boa visibilidade:
  - Se a visibilidade en marcha cara a adiante non fóra boa, por culpa do volume da carga, se circulará marcha atrás.
  - En caso de ter que circular por pendentes, farase marcha adiante ao subir (a forquita cara á parte alta da rampla) e marcha atrás ao baixar.
- En canto a velocidade:
  - Non circular por enriba dos 20 km/h en espazos exteriores e 10 km/h en espazos interiores.
  - Evitar arrancadas, viraxes e paradas bruscas (frear progresivamente e sen brusquidade)
  - Circular a unha velocidade razoable.
  - Diminuír a velocidade en cruces e lugares con pouca visibilidade.
  - Tomar as curvas a baixa velocidade, avisando coa bucina.
  - Sobre terreo húmido, deslizante ou con fochas, conducir lentamente.
- Non se divirta conducindo de forma arriegada ou xogando.
- Non se aumentará baixo ningún concepto o peso do contrapeso poñendo cargas adicionais e moito menos facendo subir persoas sobre o vehículo (observaremos sempre o diagrama de cargas)
- Xamais se abandonará a carreta cunha carga levantada.

- Se se circula coa carreta descargada, se levará tamén as forquitas baixas, a uns 15 cms do chan.
- Non se efectuarán manobras sobre as ramplas, sempre en liña recta.
- Antes de realizar calquera manobra, comprobarase que non hai ningunha persoa nas proximidades, sobre todo ao dar marcha atrás.
- **NON ESTÁ PERMITIDO TRANSPORTAR PASAXEIROS NUNHA CARRETA AUTOMOTORA. A RESPONSABILIDADE DO QUE ACONTEZA SERÁ DO CONDUTOR.**
- Ao subir ou baixar a forquitas, o condutor coidará de que non resulten atrapados as súas mans ou pés, nin os de ningún compañeiro.
- Cando se circule detrás doutro vehículo, manterase unha separación aproximadamente igual a tres veces a lonxitude da carreta, xa que unha freada imprevista podería producir un choque.
- Non se realizarán adelantamentos a vehículos en marcha, e especialmente en puntos perigosos ou con pouca visibilidade.
- Ao pasar por lugares estreitos, o condutor coidará de que a súa cabeza, pernas ou brazos non sobresaian da anchura do vehículo.
- Antes de pasar por pasarelas, plataformas, pranchas, etc., deberase estar seguro de que poden soportar o peso do vehículo.
- Non permitir que os extremos da forquitas golpeen a mercadoría.
- Se durante o traballo se ha de realizar algunha parada, apagarase o motor, a non ser que a mesma vaia ser moi curta.
- A realización de movementos rápidos de forma repetida, aínda cando non supoñan un grande esforzo físico, o mantemento dunha postura que supoña unha contracción muscular continua dunha parte do corpo, ou a realización de esforzos máis ou menos bruscos cun determinado grupo muscular e a manipulación manual de cargas, poden xerar alteracións por sobrecarga nas distintas estruturas do sistema osteomuscular ao nivel dos ombros, a caluga ou os membros superiores.

Por iso, recoméndase a realización de pausas activas, as cales consistirán na realización de exercicios ergonómicos entre unha e dous veces ao día en quendas de 8 horas, cunha duración de entre 5 e 7 minutos.

7. NORMAS ESPECÍFICAS DE PROCEDEMENTO

Normas antes de comezar o traballo

Ao inicio da xornada laboral, o traballador que vaia utilizar unha das carretas debe, con carácter xeral, realizar as seguintes comprobacións:

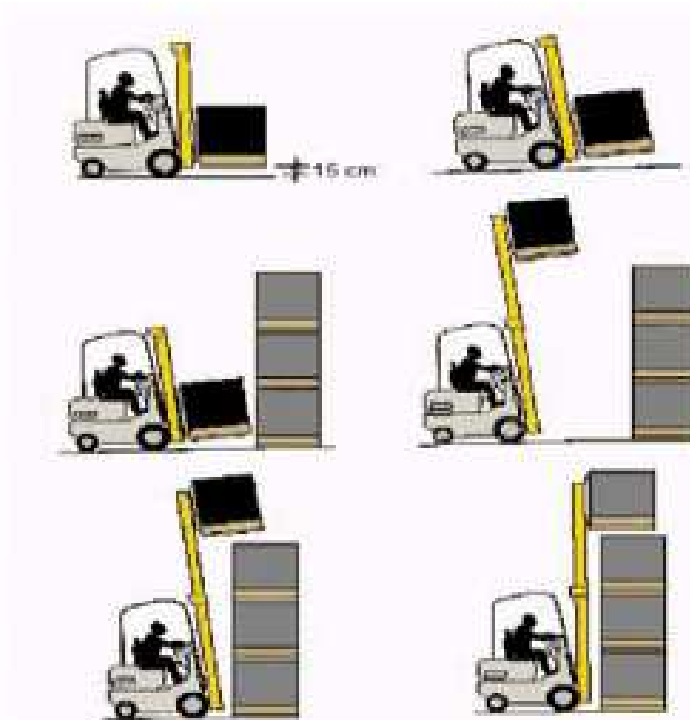
1. Verificar o bo estado dos pneumáticos, debuxo, presión...
2. Comprobar o nivel de combustible ou que a batería está correctamente cargada e conectada (segundo proceda), auga e aceite. Observar que non hai fugas no circuito hidráulico.
3. Comprobar a eficacia e o correcto funcionamento de:
  - o freo de inmovilización e o freo de servizo.
  - a dirección.
  - o sistema de elevación e inclinación.
  - o avisador acústico ou bucina.
4. No caso de detectar algunha deficiencia non se procederá á súa utilización e informarse de inmediato o superior xerárquico para que o emende. Ademais, deberá sinalizar o vehículo como "FÓRA DE SERVIZO", retirando a chave de contacto e entregándoa ó encargado.

Operacións de amoreamento

O traballo de amoreamento require unha atención especial para evitar accidentes e danos á carga, tendo en conta as seguintes recomendacións:

1. Recoller a carga. Para elevar a carga con seguridade, introduza a forquita a fondo baixo a carga, elévea lixeiramente (uns 15 cm sobre o chan). A carga debe colocarse ou máis preto posible do mastro
2. Antes de comezar a circular comprobarase que a carga está equilibrada e segura sobre o seu soporte. Non coller ningunha carga que non se vexa segura e empregando un só brazo de forquita.
3. Circule levando o mastro inclinado cara a atrás. Non circular nunca coa carga levantada xa que ás condicións de estabilidade son moito menores. Leve a carga baixa a uns 15 cms do chan, co mastro completamente inclinado cara a atrás.
4. Situar a carreta fronte ao lugar previsto e en posición precisa para depositar a carga.

5. Elevar a carga ata a altura necesaria mantendo a carreta freada.
6. Avanzar a carreta ata que a carga se encuentre sobre o lugar da descarga.
7. Situar as forquitas en posición horizontal e depositar a carga, separándose logo lentamente.

Repostaxe

Deberá realizarse sempre nun lugar designado no que se garanta unha ventilación axeitada

Motor Eléctrico

- Non se fumará nin arrimará chamas ás proximidades dunha batería de carga, nin durante a súa manipulación.
- Non se depositará nunca ferramentas ou pezas metálicas sobre as baterías, nin nas súas proximidades.
- Se manterán sempre seca a parte superior dos elementos das baterías, e os bornes limpos, correctamente enroscados e lixeiramente untados con vaselina.
- Pecharanse os tapóns de recheo dos acumuladores, antes de poñer en marcha máquina. Se manterá sempre pechada a tapa da batería.
- Utilizaranse lentes de seguridade.

Motor de combustión

- Non se fumará nin arrimarán chamas a unha carreta na que o depósito se este enchendo.
- O enchido do depósito de combustible realizárase co motor parado e nos lugares designados para este fin.
- En todo momento deberá manterse o contacto entre a boquilla da manguera do surtidor e o orificio do depósito da carreta, co fin de reducir a posibilidade de incendio debida a descargas de electricidade estática.
- Se se derramase combustible sobre o motor, secárase coidadosamente, non poñendo a carreta en marcha ata que se evapore completamente.

Normas ao finalizar a xornada

Cando se remate o traballo, ou incluso se faga algun descanso na realización do mesmo, aparcarse a carreta de forma que non represente un obstáculo perigoso. Isto farase da seguinte forma:

1. A carreta aparcarse en lugar previsto para este fin, protexida contra a intemperie e de forma que non represente un perigo para ninguén.
2. A forquita deberá quedar na súa posición máis baixa.
3. Pararase o motor, poñerase o freo de inmovilización e retirarse a chave de contacto.
4. Aparcarse sempre nun lugar plano. Se por algún motivo excepcional tivese que deixarse nunha pendente, calzaranse coidadosamente as rodas, ademais de poñer o freo de inmovilización.

O condutor non debe realizar reparacións ou rexaxes na carreta. Calquera anomalía observada durante o traballo, por pequena que poida parecer, deberá ser comunicada ao superior inmediato.

8. EQUIPOS DE PROTECCIÓN INDIVIDUAL PARA O DESEMPEÑO DA ACTIVIDADE

No ámbito da protección do traballador, cabe sinalar que o empresario deberá cumprir cun dos principios de acción preventiva, establecido polo artigo 15 da Ley de Prevención de Riscos Laborais: **ANTEPOR A PROTECCIÓN COLECTIVA Á INDIVIDUAL** (coma poden ser instalación de equipos de captación de polvo, realización dos traballos en vía húmida,...)

- ✓ Todos os EPI deben estar certificados para poder comercializarse. A plasmación física da devandita certificación materialízase no marcado "CE".
- ✓ Todos os EPI, obrigatoriamente deben subministrarse cun folleto informativo elaborado polo fabricante. Nel recolleranse elementos tan importantes como explicación das marcas que leve o EPI, indicación de límites de uso do equipo, especificación dos niveis de risco para os que está previsto, etc.

Calzado de seguridade

Os riscos fundamentais que poden requirir a utilización de calzado de seguridade son:

- a pisada sobre obxectos,
- a caída de obxectos (desprendidos ou en manipulación) sobre o pé,
- os esvaróns que poden dar lugar a caídas a este e a distinto nivel

Protección auditiva

A situación especialmente crítica nas que os traballadores se ven sometidos a niveis de presión acústica superiores aos límites legalmente establecidos son ás tarefas relacionadas coa rotura das rochas.

Roupa de protección

No caso do posto de operador de carreta elevadora os principais riscos que poden requirir a utilización de roupa de protección son:

- A exposición a temperaturas ambientais extremas
- O risco de atropelo por vehículos.

1. No relativo á exposición a **Temperaturas Ambientais Extremas**, pode darse dous tipos de situacións:

- Ambientes fríos por combinación de temperatura ambiental, humidade, chuvia e vento
- Ambientes cálidos como resultado da exposición á radiación solar.

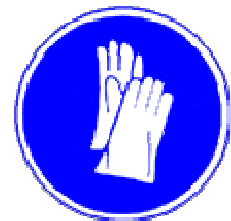
2. Para aqueles postos de traballo nos que exista risco de atropelo por vehículos en movemento, será preceptiva a utilización de **Pezas de Protección de Alta Visibilidade**.

Luvras de protección

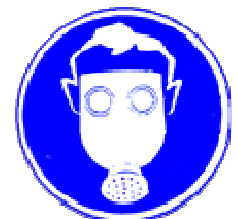
Os riscos que poden requirir a utilización de luvas de protección son de orixe mecánica na súa modalidade de golpes, cortes e erosións por obxectos e ferramentas.

Este EPI empregarase nas labores de repostaxe.

Mascarilla

Tendo en conta que os contaminantes normalmente presentes no aire nun establecemento de beneficio serán de tipo particulado (concretamente po), para combatelo, o equipo usualmente utilizado será unha máscara autofiltrante fronte a partículas (os devanditos equipos habitualmente denótanse por FPP3)

Casco de seguridade

O risco fundamental que pode requirir a utilización de casco de seguridade é a caída de obxectos ou o xiro da carreta, no caso de que a mesma non dispoña de pórtico de seguridade..

9. MARCO NORMATIVO

Por último, cómpre salientar que se ben este procedemento está pensado para que sexa interiorizado polos traballadores, existe un amplo marco normativo que non podemos esquecer

Enúmerase a continuación, de xeito resumido:

- **Lei 31/1995**, de Prevención de Riscos Laborais
- **R.D. 485/1997**, sobre disposicións mínimas de sinalización.
- **R.D. 773/1997**, sobre utilización de equipos de protección individual.
- **R. D. 614/2001**, sobre disposicións mínimas para a protección da saúde e seguridade dos traballadores fronte ao risco eléctrico.
- **Real Decreto 1215/1997** polo que se establecen as disposicións mínimas de seguridade e saúde para a utilización polos traballadores dos equipos de traballo
- **R. D 863/1985** polo que se aproba o regulamento xeral de normas básicas de seguridade mineira.
- **R. D 1389/1997** polo que se aproban as disposicións mínimas destinadas a protexer a seguridade e a saúde dos traballadores nas actividades mineiras.
- **I.T.C. 10.0.01**. Explosivos. Normas Xerais.
- **I.T.C. 10.0.02**. Explosivos. Transportes interiores.
- **I.T.C. 10.1.01**. Explosivos. Almacenamento.
- **ITC 2.0.02** Protección dos traballadores contra o po, en relación coa silicose, nas industrias extractivas
- **ITC 02.1.02** Formación preventiva para o desempeño do posto de traballo
- **Real Decreto 230/1998**, do 16 de febreiro, polo que se aproba o Regulamento de explosivos.
- **Disposicións Internas de Seguridade (DIS)** de cada explotación